

Grāmatas autore Rita Kadiķe-Skadiņa dzimusi Auna zīmē (uzaustošā Lauva), nelabojama optimiste un romantiķe, dzīvo “mazliet virs zemes”, valkā “rozā brilles” un joprojām mēģina ticēt brīnumiem.

Dievina suņus un ļoti mīl dzīvniekus un dabu.

Cilvēkos visaugstāk vērtē uzticību, labsirdību un humora izjūtu.

Nesaprot skaudību un nepiedod nodevību.

Ciena un apbrīno “īstus” sportistus, ļoti patīk visas sporta pārraides.

Lielākā aizraušanās – gleznošana.

Patīk tamborēt.

Latvijas un Starptautiskās žurnālistu savienības biedre.
Bijušas vairākas personālās fotoizstādes Latvijā un Francijā.

Sarakstījusi vairākas grāmatas.

Diplomēta astroloģe.

Pasaulē pazīstama visu suņu šķirņu starptautiskā *FCI* eksperte ar vairāk nekā 30 gadu pieredzi, vērtējusi suņus visos kontinentos.

RITA KADIŲE-SKADIŲA

trakie
SUNINIEKI

821.174:087.6

Ka 072

Natālijas Kugajevskas grāmatas dizains un vāka dizains

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs.

Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Rita Kadiķe-Skadiņa, 2023

© Izdevums, mākslinieciskais noformējums, Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-32-013-2

*Suņi ir pēdējie eņģeļi Zemes virsū,
ko Dievs cilvēkam atsūtījis...*

mazliet VĒSTURES

Nu tā... Šodien es beidzot nolēmu sākt to, uz ko draugi jau ļoti sen mani mudināja un par ko arī es pati reizi pa reizei biju piedomājusi. Laikam tiešām ir laiks sākt pierakstīt neskaitāmos piedzīvojumus (un arī pārdomas), ko šajos daudzajos gados, klaiņojot pa pasauli un vērtējot suņus izstādēs gandrīz 60 pasaules valstīs visos kontinentos, man ir sanācis piedzīvot dažādās zemeslodes pusēs. Es neesmu skaitījusi un rēķinājusi (tomēr vajadzēja, būtu interesanti), cik reižu dažādos virzienos esmu aplidojusi zemeslodi, bet noteikti – ļoti daudz...

Cik lidostās esmu skrējusi pa garajiem gaitenīem, meklējama savu geitu, vai stundām ilgi sēdējusi, gaidot savu lidojumu, cik lidmašīnās lidojusi un cik viesnīcās nakšņojusi... Neiedomājos skaitīt (žēl gan, laikam vajadzēja – būtu interesanti)... Ne velti, ik rītu pamostoties, es bieži vien kādu brīdi neatveru acis, cenšoties atcerēties un saprast, kurā pasaules malā un kurā pilsētā es atrodos, un mēģinot izdomāt, uz kuru pusi jākāpj no gultas...

Cik stundas (un beigu beigās – dienas un mēnešus) esmu pavadījusi debesīs un dažādās pasaules lidostās... Starp citu, mana jaunākā mazmeitiņa kādreiz bija svēti

pārliecināta, ka es dzīvoju lidostā, jo kādu gan citu iemeslu dēļ viņa kopā ar māmiņu tik bieži brauca mani uz turieni sagaidīt...

Cik suņus ir redzējušas manas acis un jutušas manas rokas... Paldies Dievam, tās joprojām nav neviena suņa zobu skartas...

Cik cilvēki satikti, cik draugi iegūti un cik zaudēti (bet labi vien ir, jo tie jau, protams, nebija nekādi draugi).

Un... cik smieklīgu, jautru (un ne tik ļoti un ne tikai)... piedzīvojumu, pārpratumu, pārsteigumu, atklājumu piedzīvots...

Tie krājās un krājās lielās kaudzēs un pamazām ieslid dziļajā atmiņu lādē...

Nākot klāt arvien jauniem un jauniem piedzīvojumiem, vecie tiek pamazām "aprakti". Jauni piedzīvojumi sakrīt uz vecajiem, aprokot tos arvien dziļāk un dziļāk... Tik reizi pa reizei kādas mirkļa asociācijas izvelk tos uz brīdi "dienas gaismā" un kāda piedzīvojumu epizode nejauši izkrīt no lādes, atsaucot atmiņā reizēm pavisam neticamus notikumus un situācijas, kas tagad liekas jautri un smieklīgi, kaut tad, kad tie atgadījās, nepavisam tādi nelikās... Visi laimīgi pārdzīvotie traģikomiskie, komiskie, dramatiskie un pat ekstrēmie piedzīvojumi, kādus nevienam nepietiktu fantāzijas izdomāt, atkal ataut atmiņā, liek pasmaidīt un jautri pasmieties, bet draugiem – mudināt man tos pierakstīt...

Un patiešām... kad būšu ļoti, ļoti veca, sirma večiņa (un tas noteikti notiks daudz ātrāk, nekā gribētos...), kad spārnus tik aši nevicināšu un slinkošu mīkstā zvilnī zem

palmām baltā villā pie dienvidu jūras, tie aicinās mani atcerēties šos brīžam neticamos, bet tomēr brīnišķīgos piedzīvojumus un liks pasmaidīt vai pat pasmieties... arī pašai par sevi...

Bet – par visu pēc kārtas...

Dzīvē nekas nenotiek tāpat vien

Dzīvē nekas nenotiek tāpat vien... Visam ir sava jēga un nozīme... Viss notiek tā, kā tam jānotiek, un viss, kas ar mums notiek, ir norādījums, atgādinājums, brīdinājums vai sods... dažreiz arī balva.

Īpaši labi to saprotam, atskatoties atpakaļ uz nemānāmi aizskrējušiem gadiem un padomājot par notikumiem, kas vairāk vai mazāk radikāli mainījuši mūsu uzskatus un dzīvi.

Viss notiek likumsakarīgi, un katrs notikums ved mūs pie nākamā pagrieziena.

Mazo Džerventu 1982. gadā man atsūtīja liktenis, lai viņa ar savu īso klātbūtni un smago aiziešanu apgrieztu otrādi visu manu dzīvi. Džerventas traģiskais liktenis, mūsu ilgā un izmisīgā cīņā par viņas dzīvību un viņas sāpīgā aiziešana sagrāva visu manu līdzšinējo pasauli, lika pārvērtēt cilvēkus, notikumus un vērtības, saprast, kas ir kas, un pagrieza manu dzīvi pavisam citā virzienā.

Viņas vairs nebija man līdzās, bet es mēnešiem ilgi ik dienas gāju ar viņu runāt pie vecā bērza, zem kura viņa mīlēja draiskoties. Viņa joprojām tur vienmēr sēdēja un

mani gaidīja... Līdz brīdim, kad kādu dienu viņas tur vairs nebija... Es pacēlu acis – viņa lūkojās uz mani no balta mākoņa maliņas... Vakaram pienākot, es sajutu, ka viņa raugās uz mani no tālas spožas zvaigznītes un atgādina, ka dzīve turpinās, ka man jāiet tālāk un, lai arī es viņu neredzēju, viņa vienmēr būs man līdzās... Ik vakaru ar smeldzošu, bet mierīgu sirdi es pavēros debesīs uz savu zvaigznīti – viņa man mazliet skumji pamirkšķināja un lēni aizslidēja aiz mākoņa...

Manam pirmajam kokeram – Džerventai – bija nozīmīgākā misija manā dzīvē, kuru viņa ieradās izpildīt ar savām ciešanām un smago aiziešanu. Ja viņa būtu palikusi ar mani un vienkārši ļāvusi sevi milēt, nekas nebūtu tā, kā ir šobrīd. Nekas...

Reizēm grūti aptvert, ka mazs sunītis, pareizāk – viņa aiziešana, var pārvērst visu cilvēka dzīvi.

Paldies Tev, Džerventiņ, un piedod...

Kad pēc izmisīgās, bet zaudētās cīņas par Džerventas dzīvību viņa devās uz “mūžīgajām medībām” un vairāku iemeslu dēļ man nebija iespējams ievest mājās jaunu kucēnu, es vakaros pēc darba bieži gāju uz suņu klubu (Rīgas dzīvnieku audzētāju biedrību), lai varētu būt kopā ar suņiem, kucēniem un viņu laimīgajiem saimniekiem. Kādu vakaru biedrības priekšsēdētājs, redzot, cik ļoti man nepieciešama suņu sabiedrība, piedāvāja sekretāres darbu biedrībā. Ne mirkli nešauboties, es nolēmu atstāt cienījamu darbu, kas tomēr nesniedza gandarījumu, un pieņemt uzaicinājumu par gandrīz trīsreiz zemāku algu strādāt suņu klubā. Gandrīz visi mani radi, draugi un

paziņas teica, ka es esot traka, ja no gaiša kabineta, ērta rakstāmgalda un “pieklājīga darba” pārvācos uz šauru ūķīti pagrabtelpās ar mazu, vecu rakstāmgaldū, turklāt par trīs reizes zemāku algu. Es biju izdarījusi liktenīgu izvēli, kas izmainīja manu dzīvi pašos pamatos un veda pa akmeņaino ceļu uz “trako suņinieku” pasauli...

Nenovērtējama nozīme manā jaunajā ceļā bija ļoti īpašam cilvēkam: biedrības dibinātājam un ilggadējam priekšsēdētājam Aleksejam Borščovam – ļoti cienījama vecuma kungam, stingram un prasīgam, bet labsirdīgam un viedam, lieliskam psihologam un cilvēku pazinējam. Šaubos, vai bez viņa atbalsta un padomiem viss būtu noticis tā, kā notika, un es būtu tur, kur esmu. Viņš katru dienu nāca uz darbu kājām kopā ar diviem saviem suņiem – kokeru Kamu (pirmo kokeru Latvijā) un basetu Remi (arī pirmo basetu Latvijā). Viņš saprata manas sāpes, mudināja skatīties uz priekšu, mācīties, apmeklēt kursus, praktizēties, kļūt par ekspertu, piedalīties izstādēs un veltīt dzīvi šim brīnišķīgajam hobijsam... Īsi sakot, kļūt par vienu no “trakajiem suņiniekiem”. Bet Kama palīdzēja samierināties ar īstenību, ka Džerventas vairs nebija man līdzās... Katru dienu, tikko ieradusies “darbā”, viņa steidzās pie manis uz “savu vietu” – man klēpī. Kinoloģiskajosursos es gadu apguvu zināšanas anatomijā, fizioloģijā, ģenētikā, eksterjerā un citās specifiskās zinībās, stažējos, kārtoju grūtus eksāmenus. Nācās pat apgūt vispārējās paklausības dresūras instruktora iemaņas un kārtot eksāmenu suņu dresūrā pie ļoti stingras un fanātiskas “trakās suņinieces” Staļinas

Minizones, no kuras skarbuma daudzi baidījās. Patiesībā viņa tik briesmīga nemaz nebija, kā par viņu runāja, kaut arī patiešām savādniece un noteikti viena no “vis-trakākajām”, kam nekas cits bez suņiem laikam neeksistēja. Suņu dresūra gan man īpaši neveicās un arī negāja pie sirds, jo man patīk suņus lutināt, nevis dresēt, bet tādi toreiz bija noteikumi. Es gāju un braucu uz visām iespējamām izstādēm, gandrīz katru nedēļas nogali braucu uz izstādēm Maskavā un Ļeņingradā mācīties pie gudriem ekspertiem. (Biļetes toreiz bija lētas – 11 rubļi uz Ļeņingradu un 13 rubļi uz Maskavu...)

Mans pēdējais kokers – Bosītis (*Boss Mc.Gregory Julian Principle Boy*) bija mana likteņa lielā dāvana – mans Dvēseles suns, mans labākais un uzticamākais draugs. Viņš atnāca pie manis bez aicinājuma un gaidīšanas, jo, kaut arī atbraucis no tālienes, nevienam īsti nebija vajadzīgs. Arī viņš zināja savu ceļu un misiju: būt manam Dvēseles sunim – labākajam un uzticamākajam draugam priekos un bēdās uz ilgiem gadiem. Viņš bieži un ilgi raudzījās manī ar savām gudrajām, domīgajām acīm, lasīja manas domas un skatījās dvēselē. Viņam patika klusi iekāpt klēpī, aplikt ķepiņas man ap kaklu, dziļi ieskatīties acīs, tad klusi nopūsties, elpu aizturot, piekļaut galviņu manam vaigam un klusējot tā sēdēt ilgi, ilgi. Tajos brīžos mūsu dvēseles klusi sarunājās. Tie bija svētlaimes mirkļi mums abiem, kurus es bieži atceros, un tie vienmēr paliks ar mani. Varbūt mēs bijām tikušies iepriekšējā dzīvē... varbūt... Un noteikti tiksimies nākamajā...

Spilgta personība, lepns, cēls, drosmīgs un temperamentīgs, mīlestības un emociju pārpilns, viņš braši noskrēja kopā ar mani gandrīz ceturto daļu no manas apzinīgās dzīves... gandrīz ceturto daļu no dzīves... Līdz kādā ziemas naktī viņa lielās, skumjās acis man klusi teica – es esmu piekūsis, man jāiet... piedod, es tevi atstāju, es aizeju...

Viņš klusi un mierīgi aizmiga manās rokās 16 gadu vecumā... Un es paliku viena... Mani pārējie trīs draugi jau bija devušies uz mūžīgajām medībām... Viņi aizgāja no manis pa varavīksnes tiltu saltās un sniegainās ziemas naktīs tieši tajos pašos datumos... 12. decembrī un 25. februārī... it kā viņi būtu pasaukuši viens otru...

Bosītis pirmais pie manis atnāca, laipni sagaidīja un pavadīja visus pārējos un pēdējais aizgāja. Viņš palika man uzticīgs uz mūžu. Viņš bija kļuvis par daļu no manis, bija kopā ar mani priekos un bēdās, juta un saprata mani kā neviens cits šajā pasaulē... Viņš bija mans dvēseles suns... mans labākais un uzticamākais draugs...

Laiks bija apstājies... zeme bija izslidējusi man zem kājām... Pasaule bija pazudusi... Es nejutu, kur esmu... vien to, ka kaut kur... uz robežas... Atgriezties bija ļoti grūti...

Biju palikusi viena, pavisam viena, visi mani uzticamie draugi bija devušies uz mūžīgajiem medību laukiem, un izstādes kļuva par manu mierinājumu. Es pieņēmu visus uzaicinājumus, devos uz visām iespējamām izstādēm, lai nebūtu jāpaliek mājās vienai un jāklausās, vai nepavērsies durvis un no blakus istabas neienāks mans

uzticamais draugs... Lidostas un viesnīcas kļuva par manām otrajām mājām, kurās es bieži vien pavadīju vairāk laika nekā īstajās, kurās "ielidoju" uz pāris dienām, pārkrāmēju un pakoriģēju kofera saturu atkarībā no nākamās izstādes apstākļiem. Es satiku daudzus suņus, bet, kad man pretī uz galda stāvēja zeltains kokers un lūkojās manī ar uzticības pilnām acīm, sirds vienmēr sažņaudzās un man bija sajūta, ka aiz tām ir iemiesojusies mana sunīša dvēselīte...

Reiz bija pavisam dīvains gadījums... Kādā izstādē Šveicē uz galda uzliktais kokers acumirkli metās pie manis, piecēlās pakāļkājās, pieklāvās un apķērās man ap kaklu, tieši tāpat kā Bosītis, un sāka drudzaini laizīt man seju... Es apjuku un mani pārņēma ļoti savāda sajūta... Samulsusi saimniece atvainojās, ka nesaprot, kas pēkšņi ar viņas kokera noticis, un centās suni savaldīt, bet viņš turpināja pie manis rauties. Visu ekspertīzes laiku suns bija satraukts un nenolaida no manis acis, bet, kad es viņam pieskāros, saspringa, luncināja asti un centās nolauzīt man rokas vai seju. Man bija grūti novaldīt asaras un turpināt ekspertīzi. Par laimi, tumšinātās brillēs ļāva manām asarām palikt nepamanītām (cerams). Izejot no ringa, suns turpināja atskatīties un rauties no saimnieces rokām... Pēc izstādes es katalogā pamanīju, ka šī kokera dzimšanas datums bija mana Bosīša aiziešanas diena... Varbūt tā bija mūsu atkalredzēšanās?...

Šis atmiņas ir mīlestības un pateicības apliecinājums manam Dvēseles sunim – cēlajam un lepnajam Bosītim (*Boss Mc.Gregory Jolian Princippel Boy*), kas pa garajiem

kopā pavadītajiem gadiem bija kļuvis par daļu no manis pašas, manam jautrajam nebēdnim un zaglēnam Dēvidiņam (*Breeze Villy Vagtail David Junior*), liriskajam romantiķim Oskariņam (*Chocolate Oscar Plum Jam Chips*), mazajam teroristam Moriciņam (*Breeze Young Buccaneer Moritz*) un manam pirmajam, liktenīgajam kokeram Džerventiņai, kura izmainīja visu manu dzīvi. Un visiem kokeriem plašajā pasaulē – mana mūža lielajai mīlestībai. Un arī visiem pārējiem suņiem, kurus skārušas manas rokas vai skatiens un kurus es bezgalīgi un neglābjami mīlu – visiem, visiem, visiem suņiem – pēdējiem eņģeļiem uz zemes...

Man patīk lidostas

Reiz pirms daudziem gadiem mana mazmeitiņa uz jautājumu, kur dzīvo tava vecmāmiņa, visā nopietnībā atbildēja – lidostā.

Cik tuvu patiesībai...

Ja saskaitītu lidostās un lidmašīnās pavadītās stundas, sanāktu daudzas dienas, nedēļas, mēneši, varbūt pat gadi... un izrādītos, ka lielu daļu savas dzīves es patiešām pavadu lidostās – dažādās pasaules malās, dažādās valstīs un pilsētās.

Reizēm, kad uz jautājumu, ko tu darīsi šajā vikendā, es atbildu – man jāaizlido tepat uz Oslo... vai Romu, draugi smejas – nu jā, uz Romu, tepat ap stūri... Nav jau Austrālija un pat ne Brazīlija...

Kopš sevi atceros, man nekad nav bijis miera, man vienmēr gribējās rauties ārā no ikdienas, no rutīnas un garlaicības.

Es sapņoju nereālus sapņus par tālām, skaistām zemēm, zinot, ka tie ir un paliks tikai sapņi, kuriem nekad nebūs lemts piepildīties.

Es nekad neiedrošinājos pat cerēt, ka kādreiz lidošu krustām šķērsām apkārt pasaulei, ka man būs laime redzēt tālas un brīnumskaistas zemes un reizēm pat baudīt skaistu un greznu viesnīcu viesmīlību.

Es atceros un domāju par to ik reizi, kad kādā lidostā virs geita lasu uzrakstus – *Buenos Aires, Sydney, Delhi, Colombo, Sao Paulo, Bogota, Tokyo...*

Man ir bijusi iespēja un gods vērtēt suņus izstādēs gandrīz 60 pasaules valstīs visos kontinentos un, manuprāt, būtu nepiedodami pēc suņu izstādes kādā tālā un skaistā zemē nekavējoties steigties uz mājām un vismaz kaut nedaudz iepazīt zemi, kurā man laimējies nokļūt “pēc suņu aicinājuma”.

Ikreiz, kad dodos vērtēt suņus uz kādu tālu un interesantu zemi, es savlaicīgi ieplānoju un ar draugu palīdzību pasūtu vietējā ceļojumu firmā vismaz nedēļu garu ceļojumu, lai kaut mazliet iepazītu zemi, kurā atrodos. Kad staigāju pa bezgalīgiem kaktusu tuksnešiem, rāpjos pa Andu kalniem un apbrīnoju to pasakainās varavīksnes krāsu “šķērsgriezumus”, bradāju pa bambusu birzīm un kafijas plantācijām Kolumbijā, vēroju snaudošus tīģerus vai ziloņu barus Šrilankā vai arī kopā ar indiešiem stāvu līdz ceļiem Gangā kāda tempļa pakājē, es vienmēr un ik

brīdi novērtēju šo fantastisko iespēju un prieku redzēt kaut daļu no šīs brīnišķīgās pasaules.

Un par to visu es esmu bezgala pateicīga suņiem un vispirms – kokeriem. Bet pirmkārt un galvenokārt manai meitai Solveigai, kura mani pamudināja iepazīt šo bezgala interesanto “suņu pasauli”. Tā dāvāja man ne vien iespēju baudīt simtu un tūkstošu suņu “sabiedrību”, skatīt viņu brīnišķīgās, patiesās acis, skart viņus ar rokām, just viņu silto, pozitīvo enerģiju, vērtēt viņu atbilstību standartiem un noteikt uzvarētājus, bet arī iespēju iepazīt mūsu plašo un brīnumaino pasauli un iegūt draugus visās pasaules malās.

Jā, man patīk lidostas un lidmašīnas, man patiešām tās patīk! Un tas ir kārtējais pierādījums tam, ka nekad nevajag teikt – “nekad”.

Manas atmiņas par pirmo lidojumu ļoti tālā pagātnē ar vecu padomju lidmašīnu negaisa laikā bija vairāk nekā briesmīgas, un pēc tā es sev nosolījos, ka NEKAD neli-došu. Mani bija pārņēmis kaut kas līdzīgs panikai un alerģijai pret lidmašīnām, lidostām un lidošanu. Bet, kad pēc daudziem gadiem mani pirmo reizi uzaicināja uz “īstām ārzemēm” – uz Somiju – un organizatori man atsūtīja lidmašīnas biļeti, man nebija izvēles – nu ļoti gribējās tikt uz ārzemēm... Diena bija skaista un saulaina, lidojums – jauks, zināmām situācijām sagatavoto maisiņu nenācās izmantot, un es priecājos par iespēju redzēt jūru, skaisto Somiju, tās neskaitāmos zilos ezerus un salas no augšas, no debesīm... Un tad TAS notika... nepatika un bailes pārvērtās priekā...

Man patīk ierasties lidostā ļoti laicīgi un nesteidzīgi izjust tās īpašo atmosfēru. Man patīk vērot, kā paceļas un aizlido lidmašīnas, domās redzēt tajās sēdošos cilvēkus, iedomāties, kas viņi ir, kur un kāpēc lido, un novēlēt viņiem laimīgu lidojumu. Man patīk vērot cilvēkus lidostās, viņi ir tik dažādi un lido uz dažādām debess pusēm, uz dažādām vietām – ceļot, strādāt, atpūsties, satikties un šķirties. Lidosta man ir vārti uz visu pasauli, un tajā es jūtos kā daļa no lielās un brīnišķīgās pasaules.

Lidostas mani vienmēr mudina uz filozofiskām pārdomām. Sēžot un gaidot savu lidojumu, vērojot cilvēkus, ir laiks domāt... Ikdienas gaitās, steigā nesanāk vieta filozofēšanai un pat ne nopietnām pārdomām par dzīvi...

Manuprāt, nekur citur cilvēki nav tik īsti un patiesi kā lidostās... Viņiem nav jāizliekas un nav jābaidās “izkrist no lomas” – viņi ir paši ar sevi, savām domām, satraukumu – tādi, kādi ir... īpaši tie, kas nav “profesionāļi” un lido vieni paši... viņi aizmirst par visu, kas apkārt, koncentrējas uz nepieciešamajām “procedūrām”, lidostas “ģeogrāfiju”, domām par lidojumu un to, kas būs pēc tam...

Lidostas – tā ir ļoti īpaša pasaule, kas dzīvo savu īpašu dzīvi, un reizēm mums ir iespēja tajā piedalīties.

Man patīk lidostās gaidīt savu lidmašīnu un sapņot, kas mani gaida tur... Vai tur, uz kuriem es aizlidošu, mani kāds sagaidīs, apkamps, sabučos un priecāsies, ka esmu atlidojusi...

Man patīk vērot sirsnīgas un aizkustinošas atvadas...

Man patīk vērot, ar kādu prieku tiek sagaidīti tie, kas atlido, redzēt prieka asaras, apkampienus, bučas...

Lidostas ir vislabākā vieta, kur var vērot, ka cilvēkus gaida un par viņiem priecājas... Vai arī patiesi skumst atvadoties... varbūt uz visiem laikiem...

Redzot prieku, ar kādu atbraucēji tiek sagaidīti, neviļus nāk prātā doma, ka nav nekā skumjāka kā apziņa, ka nekur plašajā pasaulē neviens tevi patiesi negaida, tieši tevi, tikai tevi pašu... nevis to, kas tu esi un ko tu dari, neskatoties uz to, kas un kāds tu esi... Ka patiesībā tu pats nevienam neesi vajadzīgs, nevienam tevis īsti nepietrūkst, un, ja kādā dienā tevis vairs nebūtu, ja tu kā Mazais Princis būtu aizlidojis uz savu planētu pie savas vienīgās rozes, neviens to pat nebūtu pamanījis. Nevienam tevis nepietrūktu... Ir tik jauki apzināties, ka tevi gaida... (Kaut arī tikai tāpēc, ka tu esi tas, kas esi. Vismaz...)

Gandrīz tukša Rīgas lidosta, uz galdiņa omulīgajā "Lido" restorānā pamazām dziest kafija, un smeldzīga ģitāra klusi stāsta kādu skumju stāstu. Aiz loga gandrīz tukšs, pielījis lidlauks, bet pa loga stiklu nebeidz aumājām ritēt lietus asaras...

Dīvaini tukša lidosta šovakar...

Laiks iet uz geitu...

Ak, jā, kurp īsti es šodien lidoju... uz kurieni? Un kas mani tur gaida? Un vai gaida...

Man patīk arī lidmašīnas, patīk lidot un nodoties filozofiskām pārdomām... Sēžot gaisa kuģī kopā ar vairākiem desmitiem vai pat simtiem pasažieru, gribot vai negribot nākas apzināties, ka mēs visi esam ceļabiedri šajā pasaulē. Kādreiz mēs sēdējām vienā laivā, un, tai

apgāzoties, bija iespējas izglābties... vismaz tiem, kas veiklāki un labāki peldētāji... Tagad mēs sēžam vienā lidmašīnā, un tā jau ir pavisam cita situācija... Te mēs visi esam vienādi, ar vienādām iespējām – gan komfortablās pirmās un biznesa klases pasažieri, gan vienkāršie mirstīgie no neērtās ekonomiskās klases neatkarīgi no tautības, ādas krāsas un valodas, kādā runājam. Nozīmes nav ne veiklībai un spēkam, ne zelta un platīna kredītkartēm vai plāniem maciņiem...

No savas gandrīz vai tradicionālās 5A sēdvietas man patīk vērot pasažierus – gan “profesionālos lidotājus”, gan “nejaušos” un mazliet apmulsušos “iesācējus” – un sajūst, cik vienoti patiesībā esam... ka mums nav ko daļīt... Mums katram ir sava vieta, un, ja mums visiem pietiek vietas šajā ne pārāk lielajā gaisa kuģī, kāpēc lai tās nepietiktu uz zemes? Lidmašīna ir vienīgā vieta, kur mums nav izvēles, nav iespējas steigties vai pātraukt savu ceļojumu. Bet ir iespēja par daudz ko padomāt un daudz ko saprast... Es reizēm nesaprotu, kāpēc daži steidzas iekāpt ātrāk, apsteidzot pārējos... Lidmašīnā katram ir sava vieta, un neviens cits to neaizņems... konkurences nav... un steigties nav vajadzības...

Man patīk vērot mūsu mazo Zemi no augšas. Skatoties pa apaļo lodziņu uz baltajiem, pūkainajiem mākoņiem, kas reizēm atgādina dažādus dzīvniekus, uz sniegotiem kalniem, upēm, zaļiem laukiem, tuksnešiem vai ugunīs mirdzošām naksnīgām pilsētām, liekas, ka viss nebūtiskais, visas zemes problēmas un rūpes ir tur tālu, tālu lejā un palicis tikai būtiskais. Nāk *smaidīens*

par to, cik daudz mēs satraucamies par niekiem, nenozīmīgām lietām un notikumiem, par dzīves sīkumiem, kam patiesībā nav nekādas nozīmes, un cik daudz dzīves laika un enerģijas mēs izniekojam... dusmām, skaudībai, nenovīdībai...

Dažreiz, ja diena ir īpaši saulaina, debesis ļoti zilas un pilnas ar ļoti īpašiem baltiem mākoņiem, labāk ieskatoties, tajos var atpazīt simtus un tūkstošus mūsu lielo un mazo mīluļu, kuri pārcēlušies uz citiem medību laukiem. Viņi visi – balti un pūkaini – priecīgi skraida pa plašajām debesu pļāvām un rotaļājas, tikai reizēm apstājas un paskatās lejup, gaidot atkalredzēšanos ar saviem mīļajiem saimniekiem...

Pa mazo, apaļo lodziņu no lidmašīnas uz visu var paskatīties “no malas” vai, pareizāk, – “no augšas”, arī uz sevi, un ieraudzīt (arī saprast) pārsteidzoši daudz ko tādu, kas steigā, pa zemi staigājot, nav ienācis prātā un skrienot palicis nepamanīts...

Manuprāt, cilvēkiem biežāk vajadzētu lidot un vērot mūsu mazo, mīlo Zemi no augšas... tad viņi daudz ko labāk saprastu. Tikai no augšas var īsti redzēt un saprast, cik maza ir mūsu planēta... Patiešām, cik maza, – vien dažās stundās mēs varam aizlidot uz tās pretējo pusi, bet vēl mazliet vairāk nekā dažās – aplidot tai apkārt... Rīta kafiju iedzert mājās – Rīgā vai Parīzē, bet vakariņas paēst Ņujorkā vai Buenosairesā, bet varbūt Tokijā...

Varbūt tad cilvēki beidzot sāktu domāt... un saprastu, cik mūsu planēta ir maza un trausla, īpaši salīdzinot ar to lielo un bezgalīgo Visumu, kurā mēs visi kopā ar mūsu

pavisam mazo Zemi riņķojam. Un padomātu, ko tik mēs paši visu nedarām, lai to postītu un pieķēzītu, nerunājot par tiem jukušajiem, kas prāta aptumsumā iedomājas sevi par visvarenajiem pasaules valdniekiem un perina domas par iznīcību (kas uz viņiem laikam neattiektos).

Man patīk arī viesnīcas... Tā laikam ir vienīgā vieta, kur mēs varam pilnīgi “atslēgties” no visiem ikdienas darbiem un pienākumiem, kur nav nekā lieka, tikai nepieciešamākās lietas šai nedēļas nogalei, kur nav jārokas pa drēbju skapi, pārcilājot un meklējot vispiemērotāko apģērbu, bet jāiztiek ar to, kas paņemts līdzī (reizēm gan gadās kļūdīties un vissvarīgākais palicis mājās...). Viesnīcā nav jāslauka putekļi, jāmazgā trauki un jākopj māja, nav pat jālaista puķes un jābaro mīluļi... bet darāmie darbi nestāv rindā un uzbāzīgi par sevi neatgādina. Viesnīcā var netraucēti par visu padomāt, domāt un pat izdomāt...

Trakie suņinieki

Būt suņiniekam – tā ir laime, bet būt “trakajam suņiniekam” – tas ir liktenis...

Mēs, cilvēki, esam tik ļoti dažādi... Liela daļa no mums ir vairāk vai mazāk normāli, parasti cilvēki (cilvēks parastais), kas dzīvi dzīvo nu tā – gluži parasti: piedzimst, pabeidz vai nepabeidz smalkas vai ne tik smalkas, augstas vai ne tik augstas skolas un vairāk vai mazāk apzinīgi pilda savus ikdienišķos pienākumus, pelna iztiku, bauda

(vai arī cenšas nodzīvot) dzīvi, audzina vai neaudzina bērnus, pieņem dzīvi, kāda tā ir, un īpaši nenaspringst par to, kas uz viņiem neattiecas. Daļa ir ļoti pareizi (cilvēks pareizais): pedantiski, kārtīgi cilvēki, kam viss – gan lietas, gan domas, gan attiecības – ir skaisti un pareizi sakārtotas pa pareiziem plauktiņiem un šūplādēm. Viņi dzīvo pēc pašu rakstīta scenārija, stingri ievēro visus **rakstītos** un **nerakstītos** likumus un noteikumus, īpaši pašu izdomātos, un noteikti rūpējas par to, lai no malas viss izskatītos “kā pieklājas” – skaisti un pareizi. Viss ir saplānots, viss notiek pēc plāna un par visu ir padomāts.

Daļai no mums daba un Dievs ir dāvājis dažādus lielākus vai mazākus talantus, kas tiecas būt realizēti, un labākajā gadījumā top vairāk vai mazāk spoži un veiksmīgi mākslas, mūzikas, literatūras, zinātnes un citādi radoši darbi, vai arī tiek realizēti mazāki, lielāki vai grandiozi sapņi un dažādi projekti. Daudziem dzīves aicinājums ir palīdzēt, rūpēties, audzināt, skolot, mācīt, dot, glābt...

Citiem dzīves mērķis ir karjera un business, citi, kam nekas no tā nav izdevies un nav arī nekādu īpašu talantu, mēģina politiķu karjeru.

Daļa cilvēku diemžēl nesaprot vai neizdomājas, kāpēc ir piedzimuši un kāpēc vispār dzīvo, vai arī šī saprašana neatbilst nekādiem Dieva plāniem par cilvēka esību pasaulē.

Un tad vēl ir “trakie”, kā viņus dēvē “parastie” un “pareizie”... Turklāt šiem trakajiem ir ļoti dažādas diagnozes... Vieni – alpīnisti – rāpjas stāvās klintīs, krīt no tām, lauž

visus locekļus, ceļas augšā (ja nav nositušies), rāpjas atkal un cenšas uzrāpties arvien augstākās virsotnēs... Kolekcionāri izdod pēdējo naudu, lai tiktu pie kādas kārotas mantas, kuras vērtību saprot tikai viņi paši un visi tie, kas to cenšas dabūt, lai papildinātu savu kolekciju ar jaunu unikālu trofeju. Ko tik nevar kolekcionēt... gaumei un fantāzijai tiešām nav robežu. Dažiem dzīves sapnis ir dabūt kādu mazu, necilu (mūsaprāt) pastmarku, kādam citam – kādu ļoti speciālu sērkokociņu kastīti (Urugvajā es redzēju pasaulē lielāko sērkokociņu kastīšu kolekciju, kas aizņēma divas palielas istabas ar lieliem stiklotiem skapjiem, kuros bija izvietoti neskaitāmi tūkstoši sērkokociņu kastīšu no visas pasaules no dažādiem gadsimtiem). Citi kolekcionē vēdekļus, pelnutraukus, gliemežvākus, vecas bleķa krūzes, spaiņus un lejkannas, gludekļus, svarus, porcelāna figūriņas un ko tik vēl var un nevar iedomāties. Mana bērnības draudzene kopš skolas gadiem kolekcionē pilnīgi visu, kas saistās ar kaķiem – figūriņas, grāmatas, apģērbu, rotaslietas utt... Bet tas nu tā kā būtu saprotams...

Visas diagnozes uzskaitīt būtu ļoti grūti, varbūt pat neiespējami, katrā ziņā to ir ļoooti daudz. “Trakos” var akceptēt tikai citi “trakie”, bet saprast – tikai un vienīgi “trakie” ar to pašu “diagnozi”.

Ir vēl kāda īpaša diagnoze, kuru reti saprot pat citi “trakie” – “trakie suņinieki”. Tā ir ļoti īpaša pasaule, līdzīga ļoti lielai ģimenei, kurā gandrīz visi cits citu pazīst vismaz neklātienē, bet daudzus, precīzāk, viņu suņus, vieno radniecīgas saites. Vēl ciešākas ģimenes saites stiprina ģeniālais izgudrojums – feisbuku, kur

nekavējoties var ne vien uzzināt, bet bieži vien pat – *online* – arī vērot visus svarīgākos notikumus šajā “trakajā pasaulē”.

Šī diagnoze nekādā ziņā neattiecas uz cilvēkiem, kas vienkārši mīl suņus – savus un citus, lutina viņus, pastaigājas, rūpējas. Lai gan arī daļu no viņiem daudzi neuzskata par gluži normāliem – tos, kuru suņi ēd no saimnieka šķīvja un guļ blakus uz spilvena, aizņemot lielāko daļu no gultas, bet saimnieks pieticīgi iekārtojis šaurajā gultas daļā un cenšas netraucēt sava mīluļa sapņus...

Nē, tie nav nekādi “trakie”, tie ir tikai mazliet jocīgie, pareizāk sakot – īstie patiesi normālie.

“Trakie suņinieki” – tā ir ļoti smaga diagnoze, no kuras izārstēties ir sevišķi grūti..., bet visbiežāk – neiespējami...

Un visbriesmīgākais... šī diagnoze, pareizāk, šis vīruss, ir lipīgs un ar to var ļoti viegli un nemanot inficēties... Tiesa gan – ja ir nepieciešamie priekšnosacījumi un vide, kas veicina “vīrusa” izplatību un attīstību... Nu kā jau katram vīrusam...

Daudziem šī slimība ir “ģenētiski pārmantota”, viņi ir inficēti gandrīz kopš dzimšanas un, atbilstošu apstākļu veicināta, tā attīstās jau agrā bērnībā – veidojas dinastijas vairākās paaudzēs. Tie ir smagākie un īstenībā fatālie gadījumi. Citi šo vīrusu noķer kaut kad vēlāk, bet rezultāts parasti ir ļoti līdzīgs.

Patiesībā no šīs slimības nav pasargāts neviens, un ikviens “cilvēks parastais” un pat “cilvēks pareizais” var ar to inficēties un saslimt vēl smagāk nekā “fatālie”.